

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-127>

УДК 338.246.8:791.43(4)

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ КІНОІНДУСТРІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

FINANCIAL INSTRUMENTS FOR REGULATING THE FILM INDUSTRY IN THE EUROPEAN UNION

Рябов Ілля Тарасович

аспірант,

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-4081-5068>**Riabov Illia**

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

Стаття присвячена аналізу фінансових механізмів регулювання кіноіндустрії в Європейському Союзі в умовах трансформації культурної та економічної політики. Підкреслено роль аудіовізуального сектору як складової креативної економіки, що формує додану вартість, робочі місця та міжнародні культурні обміни. Систематизовано інструменти підтримки кінотворництва: бюджетне фінансування, субсидії, податкові стимули, гранти, фонди спільного виробництва та публічно-приватне партнерство. Особливу увагу приділено участі європейських інституцій у формуванні правил доступу до ресурсів і гармонізації підходів держав-членів. Проаналізовано вплив цифровізації та платформ дистрибуції на пріоритети підтримки й вимоги до прозорості витрат. Узагальнено критерії оцінки ефективності фінансування та окреслено чинники, що підвищують стійкість і конкурентоспроможність галузі.

Ключові слова: фінансове регулювання, кіноіндустрія, державні заходи, податкові пільги, грантова фінансова підтримка, ЄС, креативна економіка, міжнародні економічні відносини.

The article is devoted to the analysis of financial mechanisms for regulating the film industry in the European Union against the backdrop of changes in cultural and economic policy. Emphasis is placed on the decisive role of the film industry as a key element of the creative economy, which significantly affects gross domestic product, employment levels, and the revitalization of international cultural exchanges. The main forms of financial support for film production are considered, including budget financing, subsidies, tax incentives, grant programs, and public-private partnerships. Special attention is given to the comparative analysis of national support models implemented by individual EU member states, highlighting both common trends and distinctive features in the allocation of public funds. The study also examines the impact of digital transformation and streaming platforms on traditional financing schemes and explores emerging challenges related to market competition, intellectual property protection, and audience engagement. Furthermore, the role of international co-productions is emphasized as an effective tool for expanding distribution networks and strengthening cross-border cultural cooperation. The findings of the study may serve as a practical basis for developing adaptive policy instruments aimed at enhancing the sustainability and competitiveness of the film industry in the context of global economic uncertainty. In addition, the article identifies key risks associated with insufficient diversification of funding sources and uneven access to financial resources among independent producers. Particular emphasis is placed on the importance of transparent governance, accountability mechanisms, and evidence-based policymaking in ensuring the efficient use of public funds. The research also outlines potential directions for harmonizing national regulatory frameworks with European standards in order to stimulate innovation, foster creative entrepreneurship, and promote the long-term resilience of the audiovisual sector. Moreover, the integration of sustainability principles into film financing policies is considered a strategic priority for supporting environmentally responsible and socially inclusive production practices.

Keywords: financial regulation, film industry, government measures, tax incentives, grant financial support, EU, creative economy, international economic relations.

Постановка проблеми. Кіноіндустрія сьогодні є важливою складовою креативної економіки, яка одночасно виконує культурну місію

та демонструє значний економічний потенціал. В її основі – формування національної ідентичності та розширення культурного

простору, поряд із створенням нових робочих місць, залученням інвестицій, стимулюванням розвитку суміжних галузей та підвищенням туристичної привабливості регіонів. У країнах Європейського Союзу кіноіндустрія визнана стратегічною сферою, яка потребує систематичної державної підтримки та ефективного фінансового регулювання.

Однією з ключових тем стає вибір оптимального балансу між прямими і непрямими методами впливу держави на кіноіндустрію. Зокрема, бюджетні субсидії та гранти залишаються незамінними для реалізації соціально значущих проєктів із культурним підтекстом. У той самий час податкові пільги, кредити та рібейти набувають популярності як дієві інструменти для залучення приватних інвестицій і міжнародних партнерів у сфері кіновиробництва.

У країнах ЄС спостерігається велика різноманітність підходів до фінансування кіноіндустрії, що зумовлено відмінностями у рівнях економічного розвитку та особливостями національних культурних і політичних контекстів. Унаслідок цього виникає необхідність аналізу європейського досвіду, систематизації існуючих фінансових механізмів та оцінки їхньої ефективності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Кіналь Н. М. [1, с. 85] досліджує тонкощі фінансового забезпечення вітчизняного кіновиробництва. Авторка аналізує історичний розвиток української кіноіндустрії, сучасні тенденції державного фінансування та труднощі, пов'язані із залученням приватних інвестицій. Окрему увагу приділено світовому досвіду регулювання фінансування кінематографії, а також можливостям адаптації ефективних інструментів цього досвіду в Україні.

Міранков С. у своєму дослідженні [2, с. 133] розвиває концепцію відкритого доступу до фільмів, створених за рахунок державного фінансування. Автор пропонує це як важливий елемент культурної стратегії, спрямований на посилення культурної присутності України на міжнародному рівні. У межах дослідження проводиться порівняльний аналіз цифрової дистрибуції аудіовізуального контенту у світі та здійснюється правовий огляд українського законодавства.

Попри те, що в українських наукових журналах набагато менше суто академічних робіт із фокусом на податкових інструментах для кінематографічного сектору, законодавчі акти й наукові обговорення демонструють наявність ініціатив впровадження податкових

пільг для стимулювання креативних індустрій. Зокрема, ключовим нормативним документом у цьому напрямку є ухвалений у 2024 році Порядок прийняття Радою з державної підтримки кінематографії рішень щодо надання субсидій [3]. Цей документ регламентує процедури й критерії розподілу державної підтримки серед кіновиробників, створюючи основу для більш чіткої фінансової політики у цій сфері.

Аналітичні дослідження Н. Кіналь також наголошують на значних труднощах у залученні приватного капіталу до фінансування вітчизняного кінематографа. Зокрема, авторка пропонує застосування комбінованих моделей фінансування, які інтегрують державні та приватні ресурси [4, с. 47]. Вона підкреслює необхідність удосконалення фінансових механізмів задля сталого функціонування галузі в умовах обмежених державних коштів і посиленої конкуренції на ринку.

Ще одна робота, яка розглядає аудіовізуальну сферу в ширшому контексті культурної політики – дослідження О. Романюк [5, с. 17]. Хоча цей матеріал не має прямого акценту на фінансових компонентах кіноіндустрії, він підкреслює ключову роль аудіовізуального контенту у формуванні культурної політики та оцінює його вплив на суспільні процеси. Такий підхід дозволяє більш широко розглянути аспекти фінансування кіно як невіддільну частину культурної стратегії держави.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Мета цієї статті полягає у систематизації та аналізі фінансових інструментів, що використовуються для регулювання кіноіндустрії в державах Європейського Союзу. Особливу увагу приділено оцінці їх ефективності у стимулюванні розвитку кіновиробництва та зміцненні конкурентоспроможності національних кіноринків. В умовах зростаючого впливу цифровізації, глобалізації та жорсткої культурної конкуренції актуально розглянути, як різні види державної підтримки, зокрема бюджетні субсидії, податкові стимули, гранти та публічно-приватне партнерство, формують умови для проресу креативних індустрій.

Для реалізації поставленої мети у статті визначені ключові завдання: провести аналіз наукових досліджень і практичних прикладів застосування фінансових механізмів у країнах ЄС; детально охарактеризувати способи впровадження бюджетного фінансування та податкових стимулів у сферу кіновиробництва; оцінити сильні сторони та недоліки різ-

них моделей фінансової підтримки, а також їхній вплив на рівень конкурентоздатності та культурну значущість кінопродукції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Кіноіндустрія є ключовим сектором креативної економіки Європейського Союзу, що гармонійно інтегрує культурні, соціальні та економічні аспекти. Фінансове регулювання в цій галузі спрямоване на стимулювання національного виробництва, розвиток міжнародного співробітництва та підвищення якості кінематографічної продукції.

Основним прямим механізмом підтримки виробництва фільмів лишається бюджетне фінансування. Держави-члени ЄС створюють національні та регіональні фонди, що спрямовуються на підтримку культурно вагомих і соціально значущих проєктів. Особлива увага приділяється історичним та художнім фільмам, які часто позбавлені очевидного комерційного потенціалу. Державні та місцеві органи влади надають субсидії, які покривають частку витрат на різних етапах – від сценарної розробки до зйомок, постпродакшну й розповсюдження [6, с. 53]. Такі заходи допомагають знімати фінансове навантаження з продюсерів і сприяють реалізації творчих задумів.

Податкові пільги стають важливим інструментом залучення як приватних, так і міжнародних інвестицій у сферу кіно. Кредити, рібейти чи знижки заохочують закордонні компанії до копродукції, розширюючи тим самим можливості місцевих продюсерів для впровадження сміливих ідей.

Європейські грантові програми, зокрема Creative Europe, сприяють реалізації трансграничних ініціатив і розвитку міжнародного культурного обміну. Їхньою метою є підтримка створення фільмів і забезпечення розповсюдження продукції на глобальних ринках. Публічно-приватні партнерства пропонують гармонійне поєднання державного фінансування та приватного капіталу. Такий симбіоз гарантує фінансову стабільність проєктів і відкриває доступ до комерційно вигідних перспектив.

Інвестиційні фонди та венчурні програми в рамках ЄС відіграють значущу роль у підтримці молодих кінематографістів та інноваційних проєктів, сприяючи не лише розвитку креативної індустрії, а й впровадженню новітніх технологій у кіновиробництві. Економічний ефект від фінансового регулювання проявляється у збільшенні доходів підприємств кіногалузі, розширенні зайнятості та зростанні

податкових надходжень від діяльності кіновиробництва та суміжних секторів.

Культурними здобутками є збереження національних традицій, популяризація культурної спадщини і впевнене зміцнення позицій національного кіно на міжнародній арені [7, с. 62]. Додатково, податкові рібейти стимулюють розвиток місцевої індустріальної інфраструктури. Це стосується модернізації студій, закупівлі сучасного обладнання та підтримки супутнього сервісу, що своєю чергою підвищує конкурентоздатність галузі.

Бюджетні субсидії та гранти дозволяють втілювати в життя високоризиковані проєкти, які би не змогли реалізуватися без державної підтримки. Таким чином забезпечується баланс між прагненням до комерційного успіху та культурною місією кінопродукції. Однак наявність різноманітних фінансових механізмів також породжує виклики: проблеми координації, визначення показників успішності програм і недосконала оцінка їхньої результативності потребують удосконалення.

Адаптація інструментів підтримки до процесу цифровізації кіноіндустрії набуває важливого значення. Пріоритетним напрямком державної політики стає підтримка стрімінгових платформ, цифрових технологій виробництва та онлайн-дистрибуції контенту [8, с. 174]. Фінансування міжнародних кінопроєктів спільного виробництва сприяє підвищенню якості кінопродукції, залученню додаткових ресурсів і розширенню ринків збуту, що є особливо важливим для невеликих та середніх виробників.

Для вдосконалення фінансового механізму регулювання кіноіндустрії необхідний системний підхід, який інтегрує бюджетні, податкові, грантові та інвестиційні інструменти. При цьому слід враховувати особливості національного ринку та глобальні тенденції розвитку галузі. Впровадження змішаних моделей фінансування підвищує стійкість кіноіндустрії до економічних викликів, мінімізує фінансові ризики та покращує її інвестиційну привабливість.

Комплексне використання фінансових механізмів разом із нормативними та інституційними заходами забезпечує ефективне управління галуззю, створюючи сприятливі умови для сталого розвитку креативних індустрій на національному та європейському рівнях.

Сприяння розвитку кінопроєктів через спеціалізовані фонди ЄС дає можливість підтримувати не лише фінансово успішні фільми,

але й соціально важливі та артхаусні проєкти. Це сприяє збагаченню культурного різноманіття та укріпленню європейської культурної ідентичності.

Регуляторна політика запроваджує чіткі критерії доступу до державного фінансування, завдяки чому мінімізується ризик нерационального використання бюджетних коштів і забезпечується прозорість процесу [9, с. 114]. Такий підхід сприяє зміцненню довіри з боку інвесторів та міжнародних партнерів.

Спеціальні податкові режими для підтримки кіновиробництва передбачають списання витрат на створення фільмів, знижені ставки податку на прибуток та інші пільги. Це стимулює міжнародні компанії розміщувати своє виробництво в державах ЄС, чим активно підтримується місцева економіка [10, с. 3].

Фінансова допомога розповсюдженню та промоції дозволяє національним кінокартинам бути конкурентними на міжнародному ринку. Це забезпечує участь у великих фестивалях, інтеграцію у транснаціональні прокатні мережі та просування через цифрові платформи, значно підвищуючи їхню комерційну і культурну вагу.

Сучасні фінансові моделі, що комбінують грантові програми, кредити та спільне інвестування, відкривають можливості для створення масштабних кінопроєктів із високими стандартами виробництва [11, с. 53]. Водночас вони знижують фінансові ризики для окремих учасників ринку, сприяючи стабільності галузі в умовах світової конкуренції.

Подальший розвиток фінансового регулювання має орієнтуватися на активну підтримку освітніх та дослідницьких ініціатив у сфері кінематографії. Інвестиції в підготовку професійних кадрів, навчання та підвищення їхньої кваліфікації закладають міцний фундамент для сталого розвитку індустрії, одночасно забезпечуючи її готовність до технологічних нововведень.

Особливе значення надається підтримці дебютних проєктів і короткометражного кіно, які часто стають стартовою платформою для нових талантів у сфері кіномистецтва. Незважаючи на їхній обмежений доступ до традиційних джерел фінансування, культурна і художня цінність таких робіт є незаперечною.

Не менш важливою є роль регіональних програм підтримки, які сприяють децентралізації процесів кіноіндустрії та стимулюють творчу активність у регіонах. Завдяки цьому локальні креативні спільноти отримують нові

можливості для розвитку, а регіональний дисбаланс у доступі до ресурсів поступово вирівнюється.

В сучасних фінансових механізмах слід приділити увагу питанням гендерної рівності та інклюзивності в кінематографічній сфері. Фокус на фінансуванні проєктів, створених авторами з різними соціальними чи культурними бекграундами, сприяє формуванню більш багатогранного та репрезентативного мистецького середовища.

Ефективність фінансування значно підвищується завдяки тісному співробітництву державних органів із приватним сектором. Це дозволяє розробляти адаптивні фінансові моделі, здатні швидко відповідати на динамічні зміни ринку. Такі моделі сприяють оптимальному використанню ресурсів та довгостроковому стратегічному плануванню у галузі.

Важливою передумовою для забезпечення ефективності фінансового регулювання є запровадження системи моніторингу та оцінки впливу програм підтримки. Такі дії дозволяють оперативно коригувати пріоритети та забезпечувати досягнення стратегічних цілей.

З урахуванням стрімкого розвитку цифрових технологій варто розширювати фінансування проєктів, що стосуються віртуальної та доповненої реальності, а також розвитку інноваційних форматів інтерактивного контенту. Ці напрями відкривають широкі перспективи для збагачення аудіовізуального мистецтва.

Пріоритетною стає також підтримка екологічно сталих підходів у кіновиробництві. Інвестування в "зелені" технології та енергоефективні рішення може суттєво знизити негативний вплив галузі на довкілля, сприяючи екологічній відповідальності. У глобалізованому світі залишається актуальним завдання збереження культурної ідентичності європейського кінематографа.

Фінансові інструменти повинні сприяти створенню контенту, покликаного відображати унікальність мов, традицій і багатий історичний досвід держав Європейського Союзу. Подальший розвиток фінансових механізмів у кіноіндустрії має базуватися на комплексному підході, який гармонійно поєднує економічну ефективність із культурною значущістю. Це стане запорукою посилення конкурентоспроможності європейського кіно на світовій арені.

Подальший розвиток фінансової політики у сфері кінематографії має орієнтуватися на посилення інтеграції кіноіндустрії з іншими

напрямами креативної економіки. Співпраця з галузями дизайну, музики, відеоігор та цифрових медіа відкриває нові можливості для залучення капіталу і створення міждисциплінарних проєктів з високою доданою вартістю. У цьому контексті фінансові інструменти повинні активно підтримувати синергетичні ініціативи, забезпечуючи стійке і диверсифіковане зростання галузі.

Фокус необхідно приділяти підтримці малого та середнього бізнесу, який формує основу кіноіндустрії, особливо у європейських країнах. Ці підприємства часто стикаються з бар'єрами в доступі до кредитів та інвестицій, що ускладнює їхній розвиток. Розробка програм мікрофінансування та запровадження гарантійних фондів здатні істотно полегшити їхнє становище, сприяючи збільшенню кількості незалежних продюсерських компаній. Це, своєю чергою, позитивно впливає на конкурентоспроможність і розмаїття кінопродуктів.

Важливим аспектом оптимізації регулювання є гармонізація національних стратегій із європейськими політиками. Відсутність узгодженості може призводити до повторення зусиль та неефективного використання ресурсів. Формування єдиного простору для підтримки кіновиробництва дозволить розширити доступ продюсерів до різноманітних джерел фінансування й забезпечить високу прозорість та передбачуваність умов у регуляторній сфері.

Окремої уваги заслуговують механізми стимулювання дистрибуції та кінотеатрального прокату. Навіть найкращі фільми часто залишаються недооціненими через недостатнє фінансування маркетингових кампаній. Запровадження спеціалізованих програм для підтримки просування дозволить вирішити цю проблему, суттєво збільшивши аудиторію національного і європейського кінема-

тографа, водночас генеруючи вищі доходи як від прокату, так і від цифрових платформ.

Перспективним є залучення приватного капіталу через моделі спільного фінансування, де держава бере на себе частину ризиків, стимулюючи інтерес інвесторів до кіноіндустрії. Такі підходи вже довели свою ефективність у багатьох країнах ЄС і можуть стати основою для створення більш потужної фінансової бази галузі завдяки широкому застосуванню відповідних механізмів.

Висновки. Підтримка кінопроєктів через спеціалізовані фонди ЄС створює можливості не лише для фінансування комерційно успішних фільмів, а й для реалізації соціально значущих та артхаусних проєктів. Це сприяє розширенню культурного розмаїття та зміцненню європейської культурної самобутності.

Регуляторна політика, заснована на чітких правилах доступу до державного фінансування, дозволяє мінімізувати ризики неефективного використання бюджетних коштів та забезпечити прозорість усіх процедур. Завдяки такому підходу посилюється довіра інвесторів та міжнародних партнерів.

Фінансова підтримка поширення та просування національних кінопродуктів робить їх більш конкурентоздатними на міжнародному рівні. Вона сприяє участі у престижних фестивалях, інтеграції у глобальні мережі прокату та популяризації через цифрові платформи, значно підвищуючи комерційну ефективність та культурну цінність таких робіт.

Сучасні фінансові моделі, які поєднують грантові програми, кредитування та спільне інвестування, відкривають нові горизонти для створення масштабних кінопроєктів із високим рівнем виробництва. Разом із тим вони скорочують фінансові ризики для окремих учасників і сприяють стабільному розвитку галузі в умовах глобальної конкуренції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кіналь Н. М. Основні проблеми фінансування розвитку сфери кінематографії в Україні. *Соціально-економічні відносини в цифровому суспільстві*. 2021. № 1 (40). С. 85–94. URL: <https://doaj.org/article/deb637d793da45b0b651628003489d8b>
2. Міранков С. Публічний доступ до аудіовізуальних продуктів, профінансованих державою на безоплатній основі як інструмент державної культурної політики: міжнародні практики та перспективи України / С. Міранков. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого*. 2025. № 36. URL: <https://nv.knutkt.edu.ua/article/view/332773>
3. Кабінет Міністрів України. Порядок прийняття Радою з державної підтримки кінематографії рішень щодо надання державних субсидій (затверджено 2024 р.) / Постанова Верховної Ради України. 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1819-24>

4. Кіналь Н. М. Аналіз моделей фінансування кіновиробництва: державні та приватні ресурси. *Економіка і суспільство*. 2021. № 18. С. 47–60. URL: <https://ejournals.pdpu.edu.ua>
5. Романюк О. Аудіовізуальні засоби масової комунікації в політичній та культурній сфері. *Вісник Книжкової Палати*. 2021. Т. 28, № 10. С. 17–21. URL: <https://visnyk.ukrbook.net/article/view/259520/256100>
6. Печеранський І. П., Ревенко А. Д. Сучасний стан і перспективи розвитку аудіовізуального сектору медіаекономіки зарубіжних країн (на прикладі теле- і кіноіндустрії). *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2022. № 10. С. 47–67. URL: <https://international-relations.knukim.edu.ua/article/view/269478>
7. Алфьоров А. М., Алфьорова З. І. Економічні моделі формування аудіовізуальних проєктів у креативних індустріях України в умовах підвищеної турбулентності. *Culture of Ukraine*. 2024. № 86. URL: <https://ku-khsac.in.ua/article/view/319407/309843>
8. Щурко У. В. Креативні індустрії в Україні: тенденції та перспективи розвитку. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 48. С. 172–176. URL: <https://ukrainianartscience.in.ua/index.php/uad/article/download/72/65/153>
9. Комар В. О. Тенденції розвитку культурно-креативних індустрій в Україні першої чверті XXI ст. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2024. № 4. С. 111–117. URL: <https://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/download/322817/313118>
10. Смолінська С., Гнаткович О., Сич О. Політика розвитку креативних індустрій ЄС. *Економіка і суспільство*. 2022. № 47. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1711/1647>
11. Кіналь Н. М. Фінансові механізми функціонування сфери культури. *Фінансовий простір*. 2022. № 47. URL: <https://fnpnu.cibs.ubs.edu.ua/article/view/271388>

REFERENCES:

1. Kinal, N. M. (2021). Osnovni problemy finansuvannya rozvytku sfery kinematohrafii v Ukrayini [Main problems of financing the development of cinematography in Ukraine]. *Sotsialno-ekonomichni vidnosyny v tsyfroviomu suspilstvi*, (1(40)), 85–94. <https://doaj.org/article/deb637d793da45b0b651628003489d8b>
2. Mirankov, S. (2025). Publichnyi dostup do audiovizualnykh produktiv, profinansovanykh derzhavoyu na bezoplatii osnovi yak instrument derzhavnoyi kulturnoyi polityky: mizhnarodni praktyky ta perspektyvy Ukrayiny [Public access to audiovisual products funded by the state as an instrument of public cultural policy: international practices and prospects for Ukraine]. *Naukovyi visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu teatru, kino i telebachennya im. I. K. Karpenka-Karoho*, 36. <https://nv.knutkt.edu.ua/article/view/332773>
3. Kabinet Ministriv Ukrayiny. (2024). Poriadok pruynyattya Radoyu z derzhavnoyi pidtrymky kinematohrafii rishen' shchodo nadannya derzhavnykh subtsidiy (zatverdzheno 2024 r.) [Procedure of adoption by the Council for State Support of Cinematography of decisions on granting state subsidies (approved 2024)]. Verkhovna Rada Ukrayiny. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1819-24>
4. Kinal, N. M. (2021). Analiz modelei finansuvannya kinovyrobnytsva: derzhavni ta pryvatni resursy [Analysis of financing models for film production: public and private resources]. *Ekonomika i suspilstvo*, 18, 47–60. <https://ejournals.pdpu.edu.ua>
5. Romanyuk, O. (2021). Audiovizualni zasoby masovoi komunikatsii v politychnii ta kulturnii sferi [Audiovisual media in political and cultural sphere]. *Visnyk Knyzhkovoї Palaty*, 28(10), 17–21. <https://visnyk.ukrbook.net/article/view/259520/256100>
6. Pecheranskyi, I. P., & Revenko, A. D. (2022). Suchasnyi stan i perspektyvy rozvytku audiovizualnoho sektoru mediaekonomiky zarubizhnykh krain (na prykladi tele-i kinematohrafii) [Current state and development prospects of the audiovisual sector of media economy in foreign countries (case of TV and film industry)]. *Mizhnarodni vidnosyny: teoretyko-praktychni aspekty*, 10, 47–67. <https://international-relations.knukim.edu.ua/article/view/269478>
7. Alfiorov, A. M., & Alfiorova, Z. I. (2024). Ekonomichni modeli formuvannya audiovizualnykh proektiv u kreatyvnykh industriyakh Ukrayiny v umovakh pidvyshchenoї turbulentsnosti [Economic models of formation of audiovisual projects in creative industries of Ukraine under high turbulence]. *Culture of Ukraine*, 86. <https://ku-khsac.in.ua/article/view/319407/309843>
8. Shchurko, U. V. (2019). Kreatyvni industriyi v Ukrayini: tendentsii ta perspektyvy rozvytku [Creative industries in Ukraine: trends and development prospects]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, 48, 172–176. <https://ukrainianartscience.in.ua/index.php/uad/article/download/72/65/153>
9. Komar, V. O. (2024). Tendentsii rozvytku kulturno-kreatyvnykh industriy v Ukrayini pershoi chverti XXI st. [Trends in development of cultural and creative industries in Ukraine in the first quarter of the XXI century]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv*, 4, 111–117. <https://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/download/322817/313118>

10. Smolinska, S., Hnatkovich, O., & Sych, O. (2022). Polityka rozvytku kreatyvnykh industriy YES [Policy of creative industries development in the EU]. *Ekonomika i suspilstvo*, 47. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1711/1647>

11. Kinal, N. M. (2022). Finansovi mekhanizmy funktsionuvannya sfery kultury [Financial mechanisms of culture sector functioning]. *Finasovyi prostir*, 47. <https://fpnpu.cibs.ubs.edu.ua/article/view/271388>

Дата надходження статті: 19.02.2026

Дата прийняття статті: 03.03.2026

Дата публікації статті: 13.03.2026